

Expediente IET: P-20-218
Proxecto: Parque Eólico Rodeira
Concello: Vila de Cruces (Pontevedra)
Promotor: Green Capital Power SL.

INFORME DE IMPACTO E INTEGRACIÓN PAISAXÍSTICA

De acordo co artigo 37.1 da Lei 21/2013, do 9 de decembro, de avaliación ambiental, e co artigo 11.3 da Lei 7/2008, do 7 de xullo, de protección da paisaxe de Galicia, con data do 20/09/2022 o Servizo de Enerxía e Minas de Pontevedra somete a informe do Instituto de Estudos do Territorio (IET) documentación relativa ao proxecto de Parque Eólico Rodeira.

1. Antecedentes:

Con data do 15/07/2022 o IET emitiu un informe sobre este proxecto, no marco do procedemento de avaliación de impacto ambiental.

De forma simultánea estase a tramitar o proxecto de interese autonómico, sobre o cal o IET emite informe nesta mesma data.

2. Marco legal:

Consonte co artigo 15 da Lei 1/2021, do 8 de xaneiro, de ordenación do territorio de Galicia, e co artigo 28 do Decreto 244/2011, do 29 de decembro (modificado polo Decreto 42/2019, do 28 de marzo), o Instituto de Estudos do Territorio (IET) é o órgano competente para emitir este informe en materia de paisaxe, de acordo co que para tal efecto establecen os artigos 32 e 33 do Regulamento para o desenvolvemento da Lei 7/2008, do 7 de xullo, de protección da paisaxe de Galicia, aprobado polo Decreto 96/2020, do 29 de maio (RLPPG).

En desenvolvemento da Lei 7/2008 aprobáronse o Catálogo das paisaxes de Galicia (Decreto 119/2016, do 28 de xullo) e as Directrices de paisaxe de Galicia (Decreto 238/2020, do 29 de decembro).

De acordo co artigo 11.1 da Lei 7/2008, todos os proxectos que deban someterse a declaración de impacto ambiental deberán incorporar no estudo de impacto ambiental un estudo de impacto e integración paisaxística (EIIP), como documento específico no que se avaliarán os efectos e impactos que o proxecto poida provocar na paisaxe e as medidas de integración paisaxística propostas. O contido do EIIP debe axustarse ao disposto no artigo 11.2 da Lei 7/2008 e nos artigos 26 e seguintes do RLPPG.

3. Descrición do proxecto e contido do estudo de impacto ambiental:

O proxecto consiste na instalación do parque eólico Rodeira, de 22 MW de potencia total, que estará integrado por 4 aeroxeradores de 161 m de altura de buxa e 158 m de diámetro de rotor, sendo a altura total de 240 m.

O proxecto inclúe como infraestrutura asociada camiños de acceso e servizo, plataformas de montaxe, gabias para a rede eléctrica e de comunicacións, unha torre de medición meteorolóxica de 160m de altura, unha subestación eléctrica e un edificio de control. O proxecto estima unha lonxitude de camiños total de 3.336,50 m dos cales serán de nova construción 643,16 m e de mellora dos camiños existentes 2.693,37 m. Os circuitos eléctricos de media tensión a 30 kV que conectan os transformadores de cada turbina coa subestación eléctrica do parque dispóñense soterrados en gabias dispostas, en xeral, en paralelo aos camiños do parque. A subestación eléctrica Rodeira 132/30kV ocupa unha superficie de 1.929 m² e inclúe un edificio de control de 294 m² con fachada de bloque de formigón revestido con pedra da zona e 7,50m á cumieira con cuberta a dúas augas de tella cerámica. A zona de acopios supón unha superficie de uns 11300m².

A documentación que se somete a informe é unha addenda (data setembro 2022 e asinada o 14 setembro de 2022) ao EIIP.

4. Características da paisaxe afectada polo proxecto:

De acordo co Catálogo das paisaxes de Galicia, o proxecto localízase na grande área paisaxística Galicia Central, na comarca paisaxística do Deza. As áreas de especial interese paisaxística (AEIP) máis próximas son a AEIP_07_27 Fervenza do Toxa-Carboeiro (situada a 2,5 km), a AEIP_07_15 Río Ulla (situada a 5,0 km), a AEIP_07_20 Sobreirais do Arnego (situada a 6,1 km) e a AEIP_07_19 Insuas de Gres (situada a 6,1 km). En relación aos miradoiros, os máis próximos son o miradoiro Monte das Covas (situado a 2,4 km), o miradoiro Coto da Magdalena (situado a 4,2 km), o miradoiro O Carrio (situado a 4,7 km) o miradoiro Monte San Sebastián (situado a 13,5 km) e o miradoiro Alto Gundián (situado a 15,0 km).

En relación ao Camiño de Santiago, o parque eólico sitúase a 8,9 km ao norte da ruta xacobeá Camiño Vía da Prata e a 16,0 km ao sur da ruta xacobeá Camiño Francés.

O parque eólico sitúase na contorna dos altos de Roda do Castro e Cal do Castro. Trátase de cumios conformados por unha paisaxe agroforestal con especies forestais de produción madeireira e áreas de mato, pastos naturais e cultivos forraxeiros. A morfoloxía parcelaria e a distribución de camiños é irregular. O territorio está organizado entorno ás estradas autonómicas PO-204 e PO-205 (situada a 250 m do aeroxerador máis próximo e pola que se accede ás infraestruturas), a AP-53 (situada a 6,5 km), así como ao Camiño de Santiago e a vía do Ave Santiago-Ourense (a 4 km, sobre viaduto).

A paisaxe confórmase por un mosaico de prados delimitados en moitos casos por muros tradicionais, de sebes vexetais ou árbores en alíñación, mesturados con pequenos arboredos de frondosas autóctonas, e algunha plantación forestal. A presenza da vexetación autóctona está asociada tamén aos cursos de auga, como no caso do rego de Oirós. Neste val e na contorna dos aeroxeradores aparecen numerosos núcleos de poboación conectados por unha densa rede de pistas. Nun radio menor a 2km, atópanse Orza, Sabreixo, Sobreiras, O Outeiro, Caveiroa, Caxade, Casmartiño, Castrelo, Susovila, O Pumar, A Agra, A Aldea, Cima da Aldea, Devesa de Arriba, Devesa de Abaixo, Gondorón, Eirexe, e A Corredoira, entre outros dos que se sinalan no Plan Básico Autonómico (PBA); as vilas principais son Vila de Cruces (situada a 2,5 km), Silleda (situada a 8,0 km) e Lalín (situada a 13 km).

5. Análise do EIIP, dos efectos do proxecto sobre a paisaxe e das medidas de integración paisaxística:

A addenda presentada completa o EIIP no que atinxe ao apartado d) do artigo 27 do RLPPG (xustificación do cumprimento das Directrices de paisaxe). Tamén inclúe fotomontaxes que amosan a incidencia visual do parque desde determinados puntos, e medidas adicionais de integración relacionadas coas indicacións efectuadas no anterior informe do IET.

En canto aos efectos do proxecto sobre a paisaxe, os aeroxeradores terán unha incidencia visual alta desde a maior parte da superficie da envolvente de 5 km, mentres que nun radio de 10 km esta visibilidade manterase alta ao suroeste dos aeroxeradores. Tamén serán visibles desde as áreas de especial interese paisaxística (AEIP) e miradoiros enumerados no apartado anterior deste informe.

A incidencia visual sobre os núcleos de poboación máis próximos será alta, posto que ao redor do parque existen distintos asentamentos, situados a menos dun quilómetro. O mesmo que para os núcleos urbanos de Vila de Cruces (situada a 2,5 km) e Silleda (situada a 8,0 km).

No relativo ás principais vías de comunicación, os aeroxeradores serán visibles desde a estrada PO-204 ao longo de 7,5 km (a unha distancia aproximada 1,2 km) a estrada PO-205 ao longo de 10 km (a unha distancia de entre 250 m y 7,0 km) e a AP-53 ao longo duns 15 km (a unha distancia a 7,5 km). Así mesmo, serán visibles desde o Camiño de Santiago, na sua ruta Camiño Vía da Prata, situado a uns 8,9 km, ao longo dun percorrido dos 12 km.

O proxecto provocará, polo tanto, un impacto paisaxístico derivado da intrusión visual das infraestruturas do parque, principalmente os aeroxeradores, por situarse en posicións elevadas, o cal lles confire unha alta visibilidade nun territorio de marcado carácter agrario.

6. Conclusión:

Coa addenda achegada pode considerarse completo o EIIP, para os efectos do artigo 11.2 da Lei 7/2008 e nos artigos 26 e seguintes do RLPPG.

O principal impacto paisaxístico deste proxecto será a incidencia visual das infraestruturas do parque, principalmente os aeroxeradores, que pola súa forma e altura, e situarse en posicións elevadas, serán visibles desde unha ampla extensión de terreos e a longas distancias; esta incidencia perdurará durante todo o tempo en que estean instalados os aeroxeradores, e verase incrementada polo efecto sinérxico derivado da presenza doutros parques eólicos na contorna. Neste caso, entre as zonas afectadas pola incidencia visual cabe destacar os núcleos de poboación máis próximos, as AEIP e os miradoiros. Esta incidencia visual, aínda que non pode ser mitigada con medidas correctoras agás nos núcleos rurais e as vías, non supón un impacto crítico.

En canto ás medidas de integración paisaxística, deberanse completar as mesmas en canto ao seguinte (sen que sexa necesario solicitar un novo informe do IET):

- En relación coa directriz de paisaxe DX.20.c, as medidas de apantallamento previstas para o caso de que exista unha manifesta preocupación social polo impacto visual dos aeroxeradores, deberán aplicarse a todos os núcleos afectados (neste sentido, os recollidos no Plan básico autonómico e situados a menos de 1.000 metros dalgún aeroxerador), non só aos que aparecen recollidos na addenda ao EIIP.
- Para os efectos das directrices de paisaxe DX.17.b.1 e DX.20.o, o peche da parcela da subestación debe complementarse cunha sebe vexetal, de especies autóctonas e adecuadas ao lugar (pode consultarse a este respecto a *Guía de caracterización e integración paisaxística de valados*).
- No caso do edificio de control, en relación á directriz de paisaxe DX.17.c.4 (cuxo cumprimento non se aborda na addenda ao EIIP), reitérase que se considera máis axeitado empregar técnicas e materiais propios deste tipo de instalacións e que

busquen a maior integración cromática e textural posible. Polo tanto, os materiais empregados deberán presentar acabamentos que transmitan unha imaxe de calidade, evitándose as simples imitacións da arquitectura tradicional.

En todo caso, de acordo co artigo 30.3 do RLPPG, as medidas de integración paisaxística deberán quedar oportunamente recollidas no proxecto.

José Luís Álvarez Vicente
Xefe do Servizo de Planificación da Paisaxe

José Antonio Serantes Barbeito
Director do Departamento Técnico de Estudos

Visto e conforme, Enrique Luís de Salvador Sánchez
Director do Instituto de Estudos do Territorio

Na data da sinatura electrónica

